

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea cererilor de revizuire depusă de Agentul guvernamental și de către Societatea cu Răspundere Limitată „Floarea Viei”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitate „Floarea Viei” împotriva Societății cu Răspundere Limitate „Wholemark-M” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție,

Dosarul nr. 2rhc-18/23
PIGD 2-14061095-01-2rhc-05062023

Redeschiderea procedurilor juridice ca remediu în restabilirea garanțiilor oferite de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului; Proces inechitabil care s-a datorat lipsei ședinței publice la examinarea recursului; Curtea Supremă de Justiție s-a bazat pe argumente care nu au fost clarificate în ședința de judecată cu audierea părților; Curtea Supremă de Justiție a dat o nouă hotărâre.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Niță)
Curtea de Apel Chișinău (jud. S. caitaz, A. Nogai, A. Doga)
Curtea Supremă de Justiție: (jud. S. Filincova, Iu. Bejenaru, V. Vlevadă, O. Sternioală, G. Sratulat)

03 iunie 2025

Examinând în ședință publică cererile de revizuire depuse de Agentul guvernamental și de SRL „Floarea Viei”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 octombrie 2012 SRL „Floarea Viei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Wholemark-M” SRL cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 10 octombrie 2011 a fost semnat contractul de cesiune a creanței nr. 110, în baza căruia ÎM „Wholemark-M” SRL și-a asumat obligația SRL „Etulia Mix” de a achita până la 30 decembrie 2011 datoria față de SRL „Floarea Viei” în mărime de 112 000 lei. Conform pct. 3.2 al contractului nominalizat, părțile au convenit că, în cazul neachitării la timp a datoriei, vor fi calculate dobânzi de întârziere în corespundere cu prevederile art. 619 din Codul civil.

3. Mai indică reclamanta că ÎM „Wholemark-M” SRL nu și-a onorat obligațiunile asumate și consideră că datoria urmează a fi încasată în mod forțat, inclusiv și dobânzile de întârziere pentru perioada 03 martie 2011 – 01 octombrie 2012.

4. Comunică reclamanta că a înaintat cerere de validare a creanței în sumă de 112 000 lei în cadrul procesului de insolvență a SRL „Etulia Mix” aflată pe rol la Curtea de Apel Comrat, însă, această cerere a fost respinsă din motiv că conform contractului de cesiune, datoria urmează a fi restituită de către ÎM „Wholemark-M” SRL.

5. Pe parcursul judecării pricinii, prin încheierea protocolară din 07 decembrie 2012, Judecătoria Centru, mun. Chișinău a admis demersul reprezentantului ÎM „Wholemark-M” SRL de atragere în proces în calitate de intervenient accesoriu a SRL „Etulia Mix”.

6. Prin hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău acțiunea depusă de SRL „Floarea Viei” a fost admisă integral, fiind încasat din contul ÎM „Wholemark-M” SRL în beneficiul SRL „Floarea Viei” datoria în mărime de 112 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 28 271 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 4 209 lei, iar în total suma de 144 480 lei.

7. Prin decizia din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul ÎM „Wholemark-M” SRL și menținută hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău .

8. La 18 martie 2014 ÎM „Wholemark-M” SRL a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

9. Prin decizia din 09 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către SRL „Wholemark-M”. S-a casat decizia din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun.

Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre prin care: s-a respins acțiunea SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Wholemark-M” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. S-a dispus întoarcerea executării hotărârii din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care a fost încasat din contul SRL „Wholemark-M” în beneficiul SRL „Floarea Viei” datoria în mărime de 112 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 28 271 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 4 209 lei, iar în total suma de 144 480 lei. S-a încasat de la SRL „Floarea Viei” în beneficiul SRL „Wholemark-M” cheltuielile de judecată formate din achitarea taxelor de stat în mărime de 4 324,40 lei, cheltuielile de acordare a asistenței juridice în sumă de 10 800 lei și cheltuielile de executare în mărime de 13 142 lei, iar în total suma de 28 266 lei, 40 bani.

10. La 03 octombrie 2014 SRL „Floarea Viei” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 09 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia și rejudecarea recursului cu emiterea unei noi decizii de respingere a recursului.

11. Prin încheierea din 03 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Floarea Viei”.

12. La 31 mai 2023 Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 09 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă.

13. În motivarea cererii de revizuire a evidențiat că, în fața Curții, compania reclamantă pretinde încălcarea dreptului său garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocând omisiunea Curții Supreme de Justiție de a invita participanții în cadrul ședinței de judecată, neavând posibilitatea să-și apere poziția în fața acestei instanțe, precum și în baza art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, în care se plânge de încălcarea dreptului său la respectarea bunurilor sale în urma unor proceduri, în care nu s-au respectat garanțiile oferite de art. 6 al Convenției.

14. În baza art. 11 alin. (1) al Legii nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, Guvernul a considerat judicioasă inițierea procedurii de reglementare amiabilă a prezentei cauze, iar înaintarea cererii de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia situația reclamantului prin desființarea, pe cale extraordinară de atac, a actelor judecătorești, care, actualmente periclitizează garanțiile edictate de articolul 6 § 1 și, respectiv, articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Agentul guvernamental a notat că prin decizia din 09 iulie 2014 Curtea Supremă de Justiție a casat decizia din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, care anterior au fost pronunțate în favoarea companiei reclamante, prin care a privat-o de dreptul său de proprietate.

16. În aceste circumstanțe, a notat că dreptul companiei reclamante la un proces echitabil în spiritul art. 6 al Convenției a fost încălcat, ca urmare a deciziei din 09 iulie 2014 pronunțată de Curtea Supremă de Justiție. La adoptarea soluției Curtea Supremă de Justiție s-a bazat pe faptul că la momentul emiterii deciziei sale existau deja două hotărâri judecătorești definitive în vigoare: 1) - din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu privire la încasarea de la ÎM „Wholemark-M” SRL a sumei de 112 000 lei cu titlu de datorie, a sumei de 28 271 lei cu titlu de

dobânzi de întârziere și a sumei de 4 209 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, la fel și 2) - hotărârea din 09 aprilie 2013 a Judecătoriei Vulcănești cu privire la încasarea de la SC „Etulia Mix” SRL în beneficiul companiei reclamante a sumei de 112 000 lei - datorie, a sumei de 7 512 lei – dobândă de întârziere și a sumei de 3 586 lei - cheltuieli de judecată. Respectiv, Colegiul Curții Supreme de Justiție trebuia să cunoască despre faptul că hotărârea din 09 aprilie 2013 a Judecătoriei Vulcănești, adoptată până la soluționarea cererii de chemare în judecată din 25 iulie 2011, a fost casată până la emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, astfel instanța de recurs ar fi oferit o altă soluție la judecarea recursului ÎM „Wholemark-M” SRL, decât cea din 09 iulie 2014.

17. În același timp, a indicat Agentul guvernamental că după preluarea datoriei de la SC „Etulia Mix” SRL de către ÎM „Wholemark-M” SRL prin contractul de cesiune nr. 110 din 10 octombrie 2011 în mărime de 112 000 lei, compania reclamantă urma să-și reformuleze cerințele din cererea de chemare în judecată din 25 iulie 2011 față de noul debitor ÎM „Wholemark-M” SRL. Însă, Judecătoria Vulcănești, dat fiind intentarea de către Curtea de Apel Comrat la 26 decembrie 2011 a procesului de insolvență față de SC „Etulia Mix” SRL, potrivit art. 88 alin. (4) al Legii insolvenței din 14 noiembrie 2001 (în vigoare la acel moment), era obligată să dispună suspendarea procesului până la reluarea lui de către creditorul chirografar (compania reclamantă), sau până la încetarea procesului de insolvență.

18. Agentul guvernamental a mai indicat asupra unui alt argument din decizia din 09 iulie 2014 a instanței de recurs, și anume că, compania reclamantă inițial după semnarea tranzacției de împăcare și contractului de cesiune a creanței, ar fi renunțat în mod unilateral la cererea privind intentarea procesului de insolvență față de SC „Etulia Mix” SRL, aflată pe rol la Curtea de Apel Economică. Însă, Curtea Supremă de Justiție, contrar afirmației date, a oferit o altă interpretare situației de fapt și în consecință, o altă soluție prin decizia din 09 iulie 2014. Prin urmare, ar însemna că compania reclamantă nu și-ar fi îndeplinit condițiile contractuale, fapt ce poate fi confirmat prin lipsa cererii de renunțare din partea companiei reclamante la intentarea procesului de insolvență față de SC „Etulia Mix” SRL ce urma să fie depusă la Curtea de Apel Economică până la 19 octombrie 2011.

19. Agentul guvernamental a mai indicat că instanța de recurs mai argumentează în decizia sa că, ÎM „Wholemark-M” SRL a fost în drept să refuze executarea propriei obligații în măsura în care compania reclamantă nu și-a executat obligația corelativă de retragere a cererii de intentare a procesului de insolvență față de SRL „Etulia Mix”. Astfel, instanța de recurs a constatat că la data încasării datoriei de la ÎM „Wholemark-M” SRL în folosul companiei reclamante, contractul de cesiune a creanței nr. 110 din 12 octombrie 2011 era rezoluționat, iar instanța de judecată nu putea încasa o datorie în baza unui contract rezoluționat.

20. Curtea Supremă de Justiție avea informație despre faptul că hotărârea din 09 aprilie 2013, adoptată la soluționarea cererii de chemare în judecată din 25 iulie 2011, a fost casată până la emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, iar în asemenea circumstanțe ar fi emis o altă soluție la judecarea recursului depus de ÎM „Wholemark-M” SRL, decât cea din 09 iulie 2014.

21. În continuare, în cererea de revizuire s-a mai indicat că la 02 octombrie 2014, în cadrul cererii de revizuire depuse la Curtea Supremă de Justiție, compania reclamantă a invocat art. 449 lit. b) și e) din CPC, în care a aflat despre noua hotărâre în favoarea sa, de încasare de la ÎM „Wholemark-M” SRL a sumei de 144 480 lei.

Având în vedere cele două proceduri pendinte cu implicarea aceleiași datorii, compania reclamantă, prin depunerea cererii de revizuire, a dorit să retragă cererea de chemare în judecată de la Judecătoria Vulcănești, cu speranța legitimă că odată ce datoria a fost preluată de ÎM „Wholemark-M” SRL, instanța de judecată va încasa datoria ultimului și compania reclamantă va beneficia de aceste mijloace financiare. În rezultat, Curtea Supremă de Justiție a schimbat soluția în defavoarea companiei reclamante, iar aceasta a fost privată de bunurile sale.

22. Curtea Supremă de Justiție a considerat decisiv, verificarea respectării de către compania reclamantă a obligației de refuz în intentarea procedurii de insolvabilitate intentată în privința SRL „Etulia Mix” SRL.

23. Totodată, Curtea Supremă de Justiție în decizia sa face două constatări diametral opuse, prin care, la început, constată renunțarea companiei reclamante la cererea de intentare a procedurii de insolvabilitate, iar ulterior constată lipsa renunțării la intentarea procedurii de insolvabilitate. Ambele constatări reprezintă partea motivatorie a deciziei din 09 iulie 2014. Mai mult, Curtea Supremă de Justiție a constatat rezoluțiunea contractului de cesiune a creanței, în lipsa unei cereri corespunzătoare din partea ÎM „Wholemark-M” SRL și în lipsa unei acțiuni reconvenționale. În consecință, echitatea acestor aprecieri este supusă unui dubiu rezonabil, atâta timp cât compania reclamantă a fost privată de posibilitatea de a da explicații și de a prezenta probe în susținerea poziției sale.

24. În cele din urmă, Curtea Supremă de Justiție a dat o nouă apreciere circumstanțelor de fapt, considerând eronate constatările instanțelor de fond și de apel, compania reclamantă a fost în imposibilitate de a pleda în fața instanței supreme în vederea protejării drepturilor și intereselor sale legitime.

25. În consecință, instanța de recurs a eșuat să ofere o motivare clară și argumentată la pronunțarea deciziei din 09 iulie 2014, care cerea o motivare specifică și explicită din partea unei instanțe de recurs, în cazul în care ar fi fost luate toate circumstanțele cauzei.

26. Agentul guvernamental consideră rezonabilă acordarea unei satisfacții echitabile în cuantum de 4 700 de euro, în calitate de despăgubiri, pentru prejudiciul moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

27. Solicită Agentul guvernamental:

- recunoașterea încălcării pentru compania reclamantă SRL „Floarea Viei” a dreptului garantat de art. 6 § 1 și art. 1 al Protocolului nr. 1 din Convenție;
- în scopul remedierii încălcării art. 6 § 1 și art. 1 al Protocolului nr. 1 din Convenție, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 iulie 2014 și rejudecarea recursului companiei reclamante SRL „Floarea Viei”;
- acordarea satisfacției echitabile pentru încălcarea constatată prin aplicarea directă a art. 41 din Convenție într-un cuantum de 4700 euro, în calitate de despăgubiri pentru orice tip de prejudiciu moral și/sau material, inclusiv costuri și cheltuieli de judecată, în beneficiul companiei reclamante SRL „Floarea Viei”.

28. La data de 05 februarie 2025 SRL „Floarea Viei” a depus cerere de revizuire, în temeiul art. 449 lit. g) CPC – Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova”.

29. În motivarea cererii de revizuire a indicat, cu referire la încălcarea art. 6&1 al Convenției, că potrivit jurisprudenței constante a Curții, hotărârile judecătorești

trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează. Întinderea acestei obligații poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și trebuie analizată în lumina ansamblului circumstanțelor cauzei. Decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iulie 2014 nu întrunește exigențele unei hotărâri judecătorești motivate în partea în care se referă la temeiurile de declarare a recursului, prevăzute de CPC.

30. Cu referire la ingerința legată de art. 1 Protocol 1 al Convenției, revizuenta a indicat că a fost privată de dreptul său de a încasa din contul SC „Wholemark” SRL a datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată. Deși SRL „Floarea Viei” dispunea pe deplin de acest drept în baza contractului de cesiune de creanță din 10 octombrie 2011, din cauza că instanța națională nu a examinat efectiv și nu a dat apreciere declarațiilor participanților la proces, argumentelor, motivelor, precum și probelor anexate la dosar, a adoptat o soluție prin care a încălcat grav dreptul SRL „Floarea Viei” la protecția proprietății, garantat de Articolul 1 Protocolul 1 CEDO.

31. Prin cererea de revizuire SRL „Floarea Viei” a solicitat admiterea cererii de revizuire cu examinarea revizuirii, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 iulie 2014, recunoașterea încălcării drepturilor SC „Floarea Viei” prevăzute de art. 6§1 CEDO și art. 1 Protocol 1 adițional CEDO, rejudecarea cauzei în instanța de recurs, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a recursului depus de SRL „Wholemark-M” împotriva deciziei din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 ianuarie 2013, cu menținerea hotărârilor adoptate de instanțele ierarhic inferioare, dispunerea executării silite a hotărârii din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său a sumei în mărime de 179 645,06 lei, cu titlu de prejudiciu material efectiv, a dobânzii de întârziere în sumă de 293 974,38 lei pentru perioada de 09 iulie 2014 - 04 august 2023, a prejudiciului moral 6 000 euro cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea drepturilor prevăzute de art. 6&1 CEDO și art. 1 Protocol 1 adițional CEDO, a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezenta cauză, în procedurile CEDO, în sumă totală de 1 300 euro.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

32. Art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă:

„dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor”.

33. Art. 453 alin. (1) lit. b), alin. (6) din Codul de procedură civilă:

„după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii”.

34. Art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă”.

35. Art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă:

„sunt în drept să depună cerere de revizuire: Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit.a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449

MOTIVAREA INSTANȚEI

45. Efectele hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului prin care se constată violarea de către instanțele naționale a drepturilor omului, consfințite în Convenție, cu ocazia pronunțării hotărârilor rămase irevocabile după epuizarea tuturor căilor de atac prevăzute de legislația națională - operează asupra acestor hotărâri prin intermediul căii de atac extraordinare a revizuirii prevăzută de articolul 449 din Codul procedură civilă.

46. Din actele cauzei rezultă că, SRL „Floarea Viei” pe faptul încasării datoriei în baza facturii fiscale nr. SU 3671921 din 03.03.2011, a inițiat două proceduri judiciare, și anume: la data de 05.12.2011 prin acțiunea depusă împotriva debitorului SRL „Etulia Mix” și la data de 18.10.2012 prin acțiunea depusă împotriva SRL „Wholermark-M”, avînd la bază contractul cesiunii de creanță nr. 110 din 10.10.2011, prin care SRL „Wholermark-M” s-a angajat față de SRL „Floarea Viei” să achite datoria SRL „Etulia Mix” admisă în baza facturii fiscale nr. SU 3671921 din 03.03.2011.

47. Prin hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău s-a admis acțiunea inițiată de SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Wholermark-M” și s-a încasat de la SRL „Wholermark-M” în beneficiul SRL „Floarea Viei” datoria de 112 000 lei, dobânzi de întârziere de 28271 lei și cheltuieli de judecată de 4209 lei; în total suma de 144 480 lei.

48. În paralel, prin hotărârea din 09 aprilie 2013 a Judecătorei Vulcănești s-a admis acțiunea inițiată de SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Etulia Mix” și s-a încasat de la SRL „Etulia Mix” în beneficiul SRL „Floarea Viei” datoria de 112 000 lei, dobânzi de întârziere de 7215 lei și cheltuieli de judecată de 3586 lei.

49. În primul caz, pe acțiunea depusă de SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Wholermark-M”, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău s-a menținut, fiind respins apelul depus de SRL „Wholermark-M”.

50. Curtea Supremă de Justiție însă, prin decizia din 09 iulie 2014 a casat decizia din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău și a emis o hotărâre nouă, prin care a inversat soluția și a respins acțiunea depusă de SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Wholermark-M”.

51. În cel de-al doilea caz, prin încheierea emisă de Judecătoria Vulcănești din 27 decembrie 2013 s-a admis cererea de revizuire depusă de SRL „Floarea Viei” și s-a anulat hotărârea din 09.04.2013 a Judecătorei Vulcănești în cauza la acțiunea inițiată de SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Etulia Mix”. Iar, prin hotărârea din 22 ianuarie 2014 a Judecătorei Vulcănești, acțiunea SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Etulia Mix” de încasare a sumei datoriei în baza facturii fiscale nr. SU 3671921 din 03.03.2011, s-a respins.

52. Având în vedere circumstanțele cauzei, Completul de judecată reține dispozițiile art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora orice persoană are dreptul ca litigiul său să fie examinat în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială și instituită prin lege, care să hotărască fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații

în materie penală formulate împotriva sa.

53. În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat principiile generale referitoare la dreptul de acces la o instanță de grad superior și la exigențele privind respectarea cerințelor procedurale, subliniind distincția dintre un formalism excesiv și o aplicare rezonabilă a regulilor de procedură. În acest context, conceptele de „securitate juridică” și „bună administrare a justiției” constituie elemente esențiale în evaluarea compatibilității unei reglementări procedurale cu cerințele art. 6 § 1 din Convenție.

54. Prin transparența pe care o asigură în actul de justiție, publicitatea ședințelor contribuie în mod esențial la realizarea obiectivului prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, respectiv garantarea unui proces echitabil. Deși caracterul public al ședinței de judecată reprezintă un principiu fundamental consacrat de acest articol, obligația organizării unei ședințe publice nu are un caracter absolut. Evaluarea respectării cerinței privind publicitatea trebuie realizată în contextul procedurii în ansamblul său, luând în considerare toate circumstanțele cauzei.

55. Între garanțiile implicite ale art. 6 § 1 din Convenție se numără și obligația instanței de a motiva hotărârile judecătorești. Motivarea deciziei permite părților să aibă convingerea că argumentele lor au fost examinate cu adevărat. Totuși, în situațiile în care un argument invocat este determinant pentru soluționarea cauzei, instanța are obligația de a formula un răspuns clar și explicit, care să demonstreze că acel argument a fost luat în considerare în mod efectiv.

56. Prin decizia din 09 iulie 2014 Curtea Supremă de Justiție a casat decizia din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, care anterior au fost pronunțate în favoarea companiei reclamate, prin care a privat-o de dreptul său de proprietate.

57. Completul de judecată constată că dreptul companiei reclamante la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, a fost încălcat prin decizia pronunțată de Curtea Supremă de Justiție la data de 9 iulie 2014. La adoptarea acestei soluții, Curtea Supremă de Justiție s-a bazat pe împrejurarea că, la momentul pronunțării, existau deja două hotărâri judecătorești definitive în vigoare:

- din 04 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu privire la încasarea de la ÎM „Wholemark-M” SRL a sumei de 112 000 lei cu titlu de datorie, 28 271 lei cu titlu de dobânzi de întârziere și 4 209 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și
- din 09 aprilie 2013 a Judecătoriei Vulcănești cu privire la încasarea de la SC „Etulia Mix” SRL în beneficiul companiei reclamante a sumei de 112 000 lei datorie, 7 512 lei dobânda de întârziere și 3 586 lei cheltuieli de judecată.

58. La f.d. 145 a vol. I există anexată hotărârea Judecătoriei Vulcănești din 22 ianuarie 2014, prin care, în urma admiterii cererii de revizuire și casării hotărârii din 09 aprilie 2013 a Judecătoriei Vulcănești, acțiunea SRL „Floarea Viei” împotriva SRL „Etulia Mix” de încasare a sumei datoriei în baza facturii fiscale nr. SU 3671921 din 03.03.2011, s-a respins.

59. Respectiv, Curtea Supreme de Justiție cunoștea despre faptul că hotărârea din 09 aprilie 2013 a Judecătoriei Vulcănești, adoptată până la soluționarea cererii de chemare în judecată din 25 iulie 2011, a fost casată încă până la emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014. Astfel, instanța de recurs ar fi oferit o

altă soluție la judecarea recursului ÎM „Wholemark-M” SRL, decât cea din 09 iulie 2014, dacă fixa o ședință publică, unde SRL „Floarea Viei” ar fi pledat în fața Curții Supreme de Justiție cu referire la argumentul enunțat.

60. Totodată, Curtea Supremă de Justiție în decizia sa face două constatări diametral opuse, prin care, la început, constată renunțarea de către SRL „Floarea Viei” la cererea de intentare a procedurii de insolvență față de SRL „Etulia Mix”, iar ulterior constată lipsa cererii depuse de SRL „Floarea Viei” în vederea renunțării la intentarea procedurii de insolvență. Ambele constatări reprezintă partea motivatorie a deciziei din 09 iulie 2014. Iar, dacă fixa o ședință publică, în care SRL „Floarea Viei” ar fi pledat în fața instanței Curții Supreme de Justiție unde urma a se clarifica chestiunea legată de această împrejurare, și anume: dacă SRL „Floarea Viei” a depus instanței de insolvență o cerere de renunț de la cererea de intentare a procedurii de insolvență față de SRL „Etulia Mix”, cu acordarea de apreciere a cererii nr. 111 din 17.10.2011 (f.d. 24 vol. I).

61. În prezenta cauză, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a menționat despre faptul că Curtea Europeană a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea depusă de SRL „Floarea Viei” vs Republica Moldova (nr.2067/15). Astfel, Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene. Totodată, Curtea a propus Guvernului să examineze și posibilitatea reglementării amiabile a prezentei cauze.

62. În consecință, echitatea acestor aprecieri este serios pusă sub semnul întrebării, întrucât compania reclamantă a fost privată de oportunitatea de a-și exprima punctul de vedere, de a furniza explicații și de a prezenta probe în sprijinul susținerilor sale, ceea ce contravine principiului contradictorialității și dreptului la un proces echitabil.

63. Așadar, prin examinarea recursului declarat de ÎM „Wholemark-M” SRL de către instanța de recurs în lipsa părților și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii reclamantului și întoarcerii executării hotărârii judecătorești, s-a admis încălcarea dreptului SRL „Floarea Viei” la un proces public, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

64. Astfel, completul de judecată constată că societății reclamante nu i-a fost asigurat dreptul la o examinare corectă a cauzei în fața Curții Supreme de Justiție, contrar exigențelor unui proces echitabil prevăzute de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

65. SRL „Floarea Viei”, fiind reclamant în prezenta acțiune, nu a beneficiat de o posibilitate rezonabilă de a-și valorifica susținerile formulate în acțiunea sa. Conjunctura circumstanțelor detaliate anterior, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, aspect redat în cererea de revizuire, impune admiterea cererii de revizuire, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de SRL „Wholemark-M” împotriva deciziei din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău. Or, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

66. La rândul său, chestiunea referitor la faptul dacă a fost încălcat sau nu art. 1

Protocol 1 la Convenție, urmează a fi clarificată în cadrul examinării recursului pe fond.

67. În ceea ce privește solicitarea Agentului guvernamental al Republicii Moldova privind acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul SRL „Floarea Viei” pentru încălcarea constatată, completul de judecată reține următoarele.

68. În baza art. 41 din Convenție, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă. Satisfacția echitabilă poate fi acordată dacă dreptul intern nu permite sau permite doar în mod imperfect, prin repunerea lucrurilor în situația anterioară, înlăturarea consecințelor măsurii incriminate.

69. Mecanismul de control instituit prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului are un caracter subsidiar, ceea ce presupune, în conformitate cu art. 1 din Convenție, că protecția drepturilor și libertăților garantate trebuie să fie asigurată, în primul rând, de dreptul intern și aplicată cu prioritate de autoritățile naționale.

70. Completul de judecată constată existența unui prejudiciu moral suferit de către societatea reclamantă, generat de examinarea recursului în lipsa părților și de pronunțarea unei hotărâri de respingere a acțiunii, fără a asigura respectarea cerințelor de publicitate și contradictorialitate. Prin aceasta, s-a admis încălcarea dreptului reclamantei la un proces public și echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În aceste condiții, SRL „Floarea Viei”, în calitate de reclamantă, nu a beneficiat de o posibilitate reală și rezonabilă de a-și susține poziția în cadrul procesului.

71. Prin urmare, având în vedere constatarea încălcării drepturilor reclamantei, statul are obligația juridică, în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, de a pune capăt acestei violări și de a remedia consecințele produse. Această obligație presupune restabilirea, pe cât posibil, a situației anterioare încălcării, inclusiv prin acordarea unei reparații pecuniare corespunzătoare prejudiciului suferit.

72. Astfel, prejudiciul moral se acordă în funcție de consecințele negative resimțite de partea lezată, precum și în măsura în care acestea i-au afectat situația socială și materială. În temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, acordarea unei satisfacții echitabile pentru prejudiciul moral suferit se justifică prin necesitatea de a compensa impactul real al încălcării asupra vieții persoanei vătămate.

73. În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, atunci când constată o încălcare a Convenției, statul pârât are obligația juridică de a pune capăt încălcării și de a remedia consecințele acesteia într-un mod care să restabilească, pe cât posibil, situația anterioară încălcării (a se vedea *Former King of Greece and Others v. Greece* [GC], nr. 25701/94, § 72). În astfel de cauze, reparația trebuie să urmărească readucerea reclamantului în situația în care s-ar fi aflat dacă încălcarea nu ar fi avut loc.

74. Relevantă speței este cauza *Covalenco vs Republica Moldova* din 16 iunie 2020, în care Curtea a menționat că Curtea Supremă de Justiție nu putea, în cadrul unui proces echitabil, să renunțe la o ședință publică înainte de a adopta decizia sa, care urma să fie hotărârea irevocabilă pronunțată în cadrul litigiului. Pe lângă aceasta, Curtea a notat că, de fapt, Curtea Supremă de Justiție a admis argumentul companiei de asigurări, însă nu a acordat atenție contraargumentului reclamantului, care, în opinia Curții, a fost unul esențial și, în cazul în care ar fi fost admis, putea duce la

adoptarea unei soluții diferite în acea cauză. În pofida acestui fapt, Curtea Supremă de Justiție a rămas tăcută la acest subiect. În absența unui răspuns specific și expres, Curtea a considerat imposibil de determinat dacă instanța respectivă pur și simplu a neglijat argumentul invocat de către reclamant sau dacă a intenționat să-l respină și, în această ultimă ipoteză care puteau fi motivele acestei decizii. În cele din urmă, Curtea nu a putut să constate că, respingând acțiunea reclamantului, Curtea Supremă de Justiție s-a bazat în hotărârea sa, *propriu moțu*, pe un motiv care nu fusese invocat de către părți și care nu fusese supus dezbatelor. Astfel, Curtea a conchis că procedura judiciară nu a avut un caracter echitabil și că, prin urmare, a avut loc o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție. Totodată, având în vedere constatările sale în baza art. 6 § 1 din Convenție, Curtea a considerat că nu este necesar să examineze nici admisibilitatea, nici fondul plângerii reclamantului în baza art. 13 și a art. 1 din Protocol 1 la Convenție.

75. În consecință, în speța supusă judecării, având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze similare și impactul efectiv al încălcărilor asupra drepturilor procesuale și patrimoniale ale reclamantei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că simpla constatare a violării nu reprezintă, în sine, o reparație suficientă. Ținând cont de criteriul echității și de necesitatea proporționalității între prejudiciul suferit și despăgubirea acordată, Curtea Supremă de Justiție consideră că suma de 3600 de euro este justă și rezonabilă, acoperind atât prejudiciul moral, cât și costurile și cheltuielile ocazionate de procedurile în fața instanțelor internaționale.

76. La fel, Curtea Supremă de Justiție nu constată că în cadrul soluționării cererii de revizuire urmează să clarifice chestiunea legată de repararea prejudiciului material solicitat de SRL „Floarea Viei” ca rezultat al pretinsei încălcări a art. 1 din Protocol 1 la Convenție.

77. Curtea Supremă de Justiție nu poate concluziona în privința faptului dacă reclamantul ar fi suferit un prejudiciu material, în cazul în care încălcarea art. 6 § 1 din Convenție nu ar fi avut loc și, astfel nu poate purcede la încasare fără examinarea fondului cauzei.

78. Pe de altă parte, Curtea Supremă de Justiție consideră că reclamanta trebuie să fi suferit un anumit stres și frustrare în urma încălcării dreptului său la proces echitabil. Astfel, Curtea Supremă de Justiție îi acordă reclamantei o sumă de 3600 de euro pentru prejudiciul moral.

79. Având în vedere cele expuse, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite cererile de revizuire formulate în limitele susținute de Agentul guvernamental, constatând încălcarea dreptului garantat SRL „Floarea Viei” de art. 6 § 1 din Convenție. Ca efect, se dispune casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 9 iulie 2014, întrucât aceasta a fost pronunțată cu încălcarea garanțiilor procesului echitabil și a dreptului la respectarea bunurilor, iar cauza urmează a fi reținută spre examinare în fond, în procedură de recurs, în vederea soluționării recursului declarat de SRL „Wholemark-M” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014. Totodată, se acordă în beneficiul reclamantei o satisfacție echitabilă în quantum de 3600 euro, sumă ce acoperă atât prejudiciul moral suferit, cât și cheltuielile ocazionate de procedurile internaționale.

80. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 270 și 453 alin. (1) lit. a) din Codul procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite cererile de revizuire depuse de Agentul guvernamental al Republicii Moldova și de Societatea cu Răspundere Limitată „Floarea Viei”.

Constată încălcarea dreptului Societății cu Răspundere Limitată „Floarea Viei” garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Casează decizia din 09 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitate „Floarea Viei” împotriva Societății cu Răspundere Limitate „Wholemark-M” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Reține prezenta cauză civilă în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitate „Wholemark-M” împotriva deciziei din 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Încasează din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul SRL „Floarea Viei” suma de 3600 (trei mii șase sute) euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, în calitate de despăgubire pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă